

دیموکراسیەت بووتە گائتە جاری ئە ناو پارتەکانی کورد!!

تاقە ساپییر

دەسەلاتی رەهای حیزب ، یان گروپیکی سیاسی جاھیل بە دیموکراسی و دنیای مۆدیرن دەبیتە دەسەلاتیکی سەرور و بچ قسە بەسەر حکومەت و پەرمان سەرلەبەری دامەزراوەکان و ناوەندەکان ، ئەو کاتە قسەکردن لەسەر دیموکراسی و ژیانی مۆدیرن و کرانەو بەرووی دنیا ، بیگومان دەبیتە درۆیەکی گەورەو هیندە قسەکردنە لەسەر دیکتاتۆری ، هیندە قسەکردن نیە لەسەر روانینیکی کراوە بۆ دنیا. نا بەرپرسانەییەو خەیاڵی ناشرینی مۆنۆپولیزە کردن و داگیرکاری لەپشتەو ئەمادەییە ، دیکتاتۆر هەر ئەو زاتە تۆقینەر و بکوژە نییە کە دەمانکوژی و دەمانترسینیت و بەندیخانەکانیمان لێپر دەکات ، ئەمە بۆ خۆی روانینیکی کلاسیکیانەییە بۆ دیکتاتۆر ، بەلکە دیکتاتۆر دنیابینیەکە گەورەتر لەو دنیابینیە بچوکە کۆمەلگا دیکتاتۆرییەت بەر لەوێ سیستمیکی حوکمکردن بێت ئەخلاق و میکانیزم و هیزە ، بەواتایەک ئاکارەکانی دیکتاتۆر تەواو پیچەوانەیی ئەو سیستمە ئەخلاقییە گەورەییە کە دیموکراسی هەلگریتی ، ئەو دیکتاتۆرەکانن کار لەسەر کوشتنی رای گشتی و میدیای ئازادو گروپەکانی فشارو کۆمەلگای مەدەنی دەکەن. سەرەتا سەرلەبەری سەرچاوە ئابووری و سیاسییەکانی داگیرو مۆنۆپۆل دەکەن ، دواتر تەواوی راگەیاندن و میدیاکان و سەرلەبەری دەزگا رۆشنییری و فەرھەنگییەکان داگیردەکەن و دەیانخەنە خزمەت سوودبەخشی خۆیانەو دەیانکەنە زمانخاڵ و رافەکارو باسکاری خۆیان و دەخەری هیزو وینەکانی خۆیان ، ئەو میدیاکانن پالەوانە کاریزماییەکانمان بۆ دەکەن بە پالەوانیکی ئەفسانەیی و بە ژەنەرالیکی رۆمانسی و بە پیاو کوژیکی بەهەشتی و ئیمانداریکی خزمەتکارو رۆشنییریکی مۆدیرن ، ئەو رۆژنامەکانن جەنگەلت لێدەن بە باخچەو شەرگەکان بە بەهەشت و واقع بە خەیاڵ گێرانەوێی حیکایەتەکان و فرۆشتنەوێی موقەددەسات بە نرخیکی گران بە تۆو رازیکردنی تۆ بە وینەیی ئەو دنیایەیی کە خۆی نیگاری بۆ کیشاوە.

ئالێرەو قسەکردن لەسەر دیموکراسی و کۆمەلگای کراوە مەدەنی و دنیای مۆدیرن لەلایەن دەسەلاتەو دەھمیکی گەورەییە و بانگەشەییەکی بەتال ، تا دیکتاتۆرەکان لە خۆماندا نەکوژین ناتوانین مۆدیرنە بێرکەینەو ، تا ئەو خەیاڵی داگیرکاری و عەقلە فیودالە لەخۆماندا نەکوژین مەحالە لە مرقایەتی و رەخنەو ئارەزوو ، خەونەکانی مرۆف تیبگەین و ئەو جیاوازیانە بخوینینەو کە دەکەوینە نیوان دوو پای وەک یەکەو ، ماکس فیبەر پیمانەلێت " دەسەلات بە دوو ڕیگە گەندەل دەبیت یەکەمیان گۆرینی دەسەلاتە بۆ روتین ، ئەوی دیکەش گورینیتی بۆ دەسەلاتیکی ستەمکار" حکومەتە نادیموکراتەکان و دیکتاتۆرەکان دەکەن لەبەرئەو گەندەلی ماشینیکی گەورەیی کاولکردن و وێرانکردنی ژیاں لریی داگیرکردنی رووبەریکی ژیاں گەورە ، بە گەندەلییەکی سەرتاسەری و سازدانی پانتاییەکی گەورەیی تالانکردنی ژیاں ، وەک گەندەلی بەرپووەبردن و حوکمکردن گەندەلی میدیایی حساب نەکردن بۆ میدیای ئازادو رەخنە ، گەندەلی رۆشنییری و روناکییری ، گەندەلی دارایی و خزمەتگوزاری و گەندەلی لەخۆشگوزەرانێ دا گەندەلی ژیاں گەندەلی دیموکراسی و گلاربوونی حیکایەتەکان ، سەرەنجام هەموو ئەم گەندەلیانە سەرچاوەکە رۆتین و ستەمکاری و ئەخلاقییاتی دیکتاتۆرییەو دەرەنجام هەموو دەسەلاتیکی تا سەرئێسک دیکتاتۆر. کاتیک

حکومت حساب بۇ راي گشتى و مرۇقەكانى ناكات حساب بۇ رېپووان و خۇپيشاندان و ناپرهزايى ھاۋلاتىيان نات، كاتىك حساب بۇ رەخنەو پېشنيارو مرۇقەكان ناكات، ئەوا ئەو حكومەتە فرى بەسەر ديموكراسىيەت و ژيانى مۇدىرنەوۋە نىيە ، لەجەھلىكى گەرەدا دەژى، جاھيلە بە مرۇف و بىركرنەوۋەيەكى جەنگەلى ھەيە، تاسەر ئىسك باوهرى بە مەرگدۇستى و تاريكردنى ژيان ھەيە، حكومەتتە ھىندەى كار دەكات بۇ دەولەمەندكردنكى خىراى خۇى و بەرپرس و حىزبەكەى ، ھىندە كار ناكات بۇ جوانتركردنى ژيان ، ھىندەى كار دەكات بۇ رازاندنەوۋەى جەھل و تاريكى ، ھىندە پشنيوانى ھىچ پېشنيارو ەخنەيەك ناكات، گوڭرېكى خراب و قسەكەرېكى درۆزنە.

سەدەى ديموكراسىيەت و جوانكردنى ژيان، نەوۋەك سەدەى ناشرين كردنى ژيان و تاريكردنى دنياو خولقاندنى ناعەدالەتتەيەكى بى ئەندازە ، سەدەى رەخنەو حسابكردنە بۇ مرۇف ديموكراسىيەت، ئەوۋەى پىي وايە راي گشتى و راي شەقام، راي بۇچونى ھاۋلاتىيانكە دەستى ئىسلامىيەكان يان چەپەكان يان دەستى تيرۆرى لە پشنتەوۋەيە، زۇر بى ناگايە بەرامبەر گۇرانكارىيەكان ، زۇر ھەژارە بە مەعرفەو رۇشنىبىريەكى سادەى ھاۋلاتىيان. ئەو حكومەت و پىيوايە لەرپى دەسەلات و جەبەروتى پۇليس و ئاسايش و دەزگا تايبەتەكانىانەوۋە ھاۋلاتىيان بىدەنگ دەكەن ، ئەوا ئاستى بىركردنەوۋەيان لە ئاستىكى زۇر نزم و مەرگدۇستى دايە، رەنگە لەرپى ئەم عەقلىتەوۋە ببنە دىكتاتور، بەلام دىكتاتورىكى ناشىرىنى سەردەمى نەمانى دىكتاتورەكان، دىكتاتورىكى بازركان ، دىكتاتورىكى بچووك و گرگن و بى مەعرفەت، دىكتاتورىكى كە كۆمەلگا حسابى جانەوۋەرىكى بچووكىشى بۇ ناكات. ديموكراسى و ژيانى مەدەنى واتە بەرەلەيى ازار و بازركانى كردنكى ھەمەجيانە بەسەر ھاۋلاتىيان و داھاتى مادى و مەعنەى كۆمەلگا. بۇنمونە ئەو جۆرە حكومەتانەى كە ئاسان نىيەدەسەلاتى حىزب و مىلىشياو پەرلەمان لەيەكترى جىابكەيتەوۋە، روانىن و دىباينىشيان ھىندە بچووكە كە لە ئەئاست داواكارى و داخوازى و بەرپرسىارىتى دا نىيە ، لەلەيەك ئەوان پىيانوايە گرانى و بەرزبونەوۋەى نرخی شتومەك لەبازارەكاندا پەيوەستە بە دياردەى بازارى ئازادەو ، كە ھىچ لەبارەوۋە نازانن و جاھىلين بەرامبەر ھەر پىچەوانەى ھەموو بئەمايەكى زانستى و ئابوورى و ياسايىە ، لە راستى ئەو ياسا جەنگەلەيەى بازار لەكوردستاندا ھەيە، ياسايەكە دەيان بەلگە لە پشنتىيەوۋە ھەيە، كە حكومەت خۇى لىئەدزىتەوۋەو بەكىشەى ھاۋلاتىيانى دەزائىت نەوۋەك بە كىشەى يەكەمى خۇى. لەراستى دا ئەو حكومەتەى كە ھىچ بەرنامەيەكى زانستى و ئابوورى و كۆمەلەيەتى مۇدىرنى نەبىت بۇ بەرپوۋەبردنى ولات، بىجگە لە تەمەلخانەيەكى گەرە ھىچ تر نىيەو لەجەھلىكى بىۋىنەدا ئەژى. ئەو حكومەتەى دوورەكەوۋىتەوۋە لە بەرپرسىارىتى و گرنگىدان بە ھاۋلاتىيان و كۆنترۆلكردنى بازار و داھاتى شاھانەى مەسئولەكان و دەيان كىشەو گرفتى بىشتەجىبوون و نزمبوونەوۋەى ئاستى بژىۋى ژيان و گوزەران ، حكومەتتە بىئەندازە غەرقى جەھل و فەشەل و بىئاگايى بوو. بىگومان ھەر حكومەتتە ئەو تايبەتەندىيە ناشرين و ناعادىلانەى تىادا بوو حكومەتتەكى فاشلەو حكومەتى بازركانە درۆزنەكان و حكومەتى فرۇشتنەوۋەى حىكايەتەكانە بەھاۋلاتى و ھىچى تازەى نىيە بىلىت و گوڭرېكى خراپە و حىكايەتخوانىكى رەزا گرانە. حكومەتە نادىموكراتىيەكان خاۋەنى دەيان موستەشارى بىئىش و وەزىرو پەرلەمانتارى تەمەلن لە راستى دا بازارى ئازاد بەو مانايە نىيە كە ھەر كەسەو بۇخۇى بەياسايەكى جەنگەلى يارى بە بازار بكات، واتە بازارى ئازاد بەرەلەيى و ئىستىغلالكردن و نابەرپرسىارىتى حكومەت و دامودەزگانى ناگەيەنئىت، ھاوكات ناكريت ئەوۋەش لەيادبەكىن كە حكومەت ئەو حكومەتەيە كە لە توانىدايە

ژیانی هاو لاتیان دهو له مەندبکات، نه وهک سه رقالی خو دهو له مەندکردن و بهر پرسه حیزبیه کانی
ته نها سه رقالی رازاندنه وهی خو یان و بازرگانیکردن بن و خو دوورخستنه وه له هه ر
به پرسه یاریتییه کی کاراو کاریگه ر.

سوید 2007